

LIETUVIŠKAI

Darbo užmokestis ir darbo sąlygos Norvegijoje

Informacija darbuotojams iš Čekijos Respublikos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos, Slovėnijos ir Vengrijos

www.fellesforbundet.no

Fellesforbundet

Sveiki atvykę dirbti į Norvegiją

Fellesforbundet (Jungtinė profesinių sąjungų federacija) linki Jums malonaus sutikimo Norvegijoje. Mūsų profesinės sąjungos nariai yra statybos pramonės, mašinų pramonės ir žemės ūkio darbuotojai. Šalies mastu esame sudarę sutartis, nustatančias darbo užmokesčio dydžius ir kitas lengvatas visiems darbuotojams, kurie yra mūsų nariai.

Ši knygelė suteiks Jums informacijos apie darbo ir užmokesčio sąlygas Norvegijoje. Kad dirbdami Norvegijoje gautumėte geriausią galimą darbo užmokesčių ir darbo sąlygas, svarbu įstoti į profesinę sąjungą.

Darbuotojo registracija

Visi darbuotojai, dirbantys Norvegijoje, turi būti užsiregistravę Darbuotojų registre (A registre). Jus užregistruoti privalo Jūsų darbdavys, bet reikėtų įsitikinti ir pačiam, ar darbdavys Jus iš tiesų užregistravo. Visi užsienio darbuotojai, dirbantys Norvegijos Kontinentiniame šelfe ar statybų ir montavimo aikštelėse privalo būti užregistruoti Centriniam biure – Užsienio mokesčių reikalų skyriuje (SFU).

Teisės ir įstatymai, taikomi visiems darbuotojams, dirbantiems Norvegijoje

Darbo sutartis

Visi darbuotojai, dirbantys Norvegijoje, privalo turėti darbo sutartį su darbdaviu. Šioje sutartyje turi būti nurodytas darbdavio vardas, darbuotojo vardas, kur darbuotojas yra įdarbintas ir sutartos įdarbinimo sąlygos. Darbdavys turi parašyti sutarties datą ir ją pasirašyti.

Saugi ir gera darbo aplinka

Visi darbuotojai, dirbantys Norvegijoje, turi teisę į saugią ir gerą darbo aplinką. Fellesforbundet turi regioninius saugos pareigūnus, ir prireikus jie gali padėti statybos ir montavimo pramonės darbuotojams. Saugos pareigūnai įsikūrę skirtinguose mūsų rajono biuruose.

Darbo valandos ir viršvalandžiai

Norvegijoje normalus darbo laikas nustatytas 40 valandų per savaitę, 9 valandos per dieną. Jei darbas trunka ilgiau, turi būti mokamas priedas už viršvalandžius – mažiausiai 40 procentų valandinio užmokesčio.

Jei yra susitarta dėl darbo laiko ir darbuotojai už viršvalandžius gali gauti laisvų dienų, skaičiuojant valanda už valandą, priedas už viršvalandžius nemokamas.

Sekmadieniai ir valstybinės šventės, Gegužės 1-oji ir Gegužės 17-oji

Norvegijoje sekmadieniai ir valstybinės šventės yra įstatymo nustatytos šventės. Gegužės 1-oji ir Gegužės 17-oji yra valstybinės šventės, ir tomis dienomis Jūs turite teisę nedirbti, gaudami visą darbo užmokestį.

Atostogos ir atostogų pinigai

Dirbdami Norvegijoje, turite teisę gauti 21 darbo dienos kasmetines atostogas, su sąlyga, jei išdirbote visą atostogoms gauti reikalingą laikotarpį. Taip pat turite teisę gauti atostogų pinigus.

Draudimas nuo gamybinių traumų

Visi darbdaviai, turintys Norvegijoje dirbančių darbuotojų, privalo apdrausti juos nuo gamybinių traumų ir profesinių ligų.

Draudimas imti mokesť už įdarbinimą

Jei Jūs gavote darbo Norvegijoje per agentūrą ar asmenį, agentūra ar asmuo neturi imti iš Jūsų mokesčio už darbo parūpinimą. Agentūroms ir samdymo tarnyboms neleidžiama imti užmokesčio iš darbuotojų.

Teisės ir įstatymai, kurie taikomi tik dirbantiems Norvegijos įmonėje

Darbuotojai iš Čekijos Respublikos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos, Slovėnijos ir Vengrijos, kurie savo noru siekia įsidarbinti Norvegijoje, prieš kreipdamiesi leidimo gyventi Norvegijoje, privalo turėti konkretų pasiūlymą dirbti visą darbo laiką. Smulkiau apie informaciją, kurią turite pateikti prašyme, ir apie reikalingus dokumentus galite sužinoti iš darbdavio ar interneto svetainėje <http://www.udi.no>.

Atminkite: darbuotojas negali pradėti dirbti, negavęs leidimo gyventi.

Darbo užmokestis

Viena iš sąlygų gauti leidimą gyventi yra ta, kad Jūs privalote gauti tarifinį atlygį arba normalaus dydžio darbo užmokestį.

Lentelėje pateikiami dviejų skirtingų pramonės šakų kvalifikuotų darbininkų minimalaus ir vidutinio darbo užmokesčio dydžiai (2005 m. rugsėjo 1 d.)

	Minimalus darbo užmokestis		Vidutinis darbo užmokestis	
	NOK	€	NOK	€
Mašinų gamybos pramonė	111.59	14	148.28	18
Statybos pramonė	126.00	16	166.80	21

Jei dirbate žemės ūkyje, sąlyga gauti leidimą gyventi yra gaunamas darbo užmokestis, lygus mažiausiai 84.50 NOK už valandos darbą, trunkantį iki trijų mėnesių. Už darbą, trunkantį ilgiau nei tris mėnesius, privalote gauti mažiausiai 104.50 NOK už valandą.

Jūs turite teisę gauti darbo užmokestį, ne mažesnę už minimalų, bet gali būti ir didesnis.

Norvegijoje Jūs gausite visą užmokestį, iš kurio bus išskaičiuojamas pajamų mokestis. Pajamų mokestį moka darbdavys prieš Jums atiduodamas Jūsų grynąjį užmokestį.

Užmokesčio kviteliai

Jūs turite teisę gauti užmokesčio kvitelį. Jame yra informacija apie visą darbo užmokestį, grynąjį užmokestį ir atskaičiuotus mokesčius, kad galėtumėte įsitikinti, jog mokestis atskaičiuotas.

Neleidžiama išskaičiuoti iš atlyginimo be leidimo

Darbdavys negali išskaičiuoti iš darbuotojo atlyginimo ir atostoginių pinigų, nebent dėl to darbdavys ir darbuotojas susitarė raštu. Jei išeinatė iš darbo nepasibaigus sutartam terminui, darbdavys gali išskaičiuoti iš Jūsų atlyginimo dėl to patirtus nuostolius.

Darbo nutraukimas

Jei esate įdarbintas Norvegijos įmonėje ir atleidžiamas iš darbo, taikomos Norvegijos darbo nutraukimo taisyklės. Pranešimas apie atleidimą iš darbo privalo būti pateiktas raštu. Laikotarpis nuo pranešimo apie atleidimą gavimo iki atleidimo iš darbo paprastai yra visas kalendorinis mėnuo. Jei esate įdarbintas bandomajam laikotarpiui ir tai įforminta raštiškai, šis laikotarpis yra 14 dienų.

Susisiekite su Fellesforbundet

Kaip matote iš šios knygelės, dirbdami Norvegijoje Jūs turite daug įstatymo numatytų teisių. Jei Jūs dar esate profesinės sąjungos narys, o įmonėje, kurioje dirbate, galioja sutartis dėl atlyginimo, Jūs naudositės papildomomis teisėmis Norvegijos visuomenėje. Jei norėtumėte gauti daugiau informacijos apie darbuotojų teises ir pareigas, prašome susisiekti su Fellesforbundet. Mūsų rajoninių biurų adresai pateikti kitoje šios knygelės viršelio pusėje.

Jei Jūs dirbate Snøhvit, Melkøya, Tjeldbergodden, Mongstad, Kårstø, Kollsnes, Ormen Lange ir Sture

Jei Jus įdarbino Norvegijoje veikianti užsienio įmonė, Norvegijos įstatymai dėl minimalaus darbo užmokesčio netaikomi.

Tačiau, laikantis Fellesforbundet reikalavimų, minėti įstatymai dėl minimalaus darbo užmokesčio ir tam tikri kiti įstatymai, esantys mūsų darbo užmokesčio sutartyse, paprastai taikomi 7 minėtose naftos verslovėse ir galioja nuo 2004 m. gruodžio 1 d.

Susisiekite su Fellesforbundet, jei Jums reikia daugiau informacijos apie įstatymus, taikomus šioms įmonėms.

**Fellesforbundet's rajonų biuru
adresai ir telefonų numeriai:**

Østfold, Sarpsborg,	69 10 23 40
Akershus, Oslo,	23 06 32 90
Oslo, Oslo,	23 06 15 84
Hedmark, Hamar,	62 54 09 90
Oppland, Gjøvik,	61 18 79 20
Buskerud, Drammen,	32 25 59 80
Vestfold, Tønsberg,	33 30 70 70
Telemark, Porsgrunn	35 57 29 70
Aust-Agder, Arendal	37 07 30 10
Vest-Agder, Kristiansand S.	38 12 06 50
Rogaland, Stavanger	51 50 02 00
Hordaland, Bergen	55 30 91 50-70
Sogn og Fjordane, Førde	57 82 09 88
Møre og Romsdal, Molde	71 20 16 40
Sør-Trøndelag, Trondheim	73 87 94 10
Nord-Trøndelag, Steinkjer	74 13 56 00
Nordland, Bodø	75 54 96 50
Troms/Finmark, Tromsø	77 60 35 30

**Fellesforbundet
Lilletorget 1
0184 Oslo**

tel.: 23 06 31 00

faks.: 23 06 31 01

svetainė: www.fellesforbundet.no

el. paštas: fellesforbundet@fellesforbundet.no